त्रयीमिति ॥ १ ॥ २ ॥३॥४॥५॥६॥७॥८॥९॥१०॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ ब्रह्मप्रायभवेनब्रह्मकार्यभूतेन ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ अवदातेषुशुद्धेषुकु

व्यासउवाच त्रयींविद्यामवेक्षेतवेदेषूक्तामथांगतः॥ ऋक्सामवर्णाक्षरतोयजुषोथर्वणस्तथा ॥ १ ॥ तिष्ठत्येतेषुभगवान्षट्सुकर्मसुसंस्थितः॥ वेदवादेषुकुशलात्वध्यात्मकुशलाश्चये ॥ २॥ सत्ववंतोमहाभागाःपश्यंतिप्रभवाप्ययौ ॥ एवंधर्मेणवर्तेतक्रियांशिष्टवदाचरेत्॥ ३॥ असंरोधेनभूतानांवृत्तिंलिप्सेतवैद्विजः॥ सद्भ्यआगतविज्ञानःशिष्टःशास्त्रविचक्षणः ॥ ४ ॥ स्वधर्मेणक्रियालोकेकर्मसत्वस्थसंचरः ॥ तिष्ठतेतेषुगृहवान्षट्सुकर्मसुसद्विजः ॥ ५ ॥ पंचभिःसततंयज्ञैःश्रद्दधानोयजेतच॥ धृतिमानप्रमत्तश्चदांतोधर्मविदात्मवान्॥ ६॥ वीतहर्षमदक्रोधोब्राह्मणोनावसीदति ॥ दानमध्ययनंयज्ञस्तपोह्रीरार्जवंदमः॥ ७॥ एतैर्वर्धयतेतेजःपाप्मानंचापकर्षति॥ धूतपाप्माचमेधावीलघ्वाहारोजितेंद्रियः॥ ८॥ कामक्रोधौवशेकृत्वानिनीषेद्ब्रह्मणःपदं॥ अग्नींश्चब्राह्मणांश्चार्चेद्देवताःप्रणमेतच ॥ ९॥ वर्जयेदुशतींवाचंहिंसांचाधर्मसंहितां॥ एषापूर्वगतावृत्तिर्ब्राह्मणस्यविधीयते॥ १०॥ ज्ञानागमेनकर्माणिकुर्वन्कर्मसुसिद्ध्यति॥ पंचेंद्रियजलांघोरांलोभकूलांसुदुस्तरां॥ ११॥ मन्युपंकामनाधृष्यांनदींतरतिबुद्धिमान्॥ कालमभ्युद्यतंपश्येन्नित्यमत्यंतमोहनं॥ १२॥ महताविधिदृष्टेनबलेनाप्रतिघातिना॥ स्वभावस्रोतसावृत्तमुह्यतेसततंजगत् ॥ १३ ॥ कालोदकेनमहतावर्षावर्तेनसंततं॥ मासोर्मिणर्तुवेगेनपक्षोलपत्रणेनच॥ १४॥ निमेषोन्मेषफेनेनअहोरात्रजलेनच॥कामग्राहेणघोरेणवेदयज्ञप्लवेनच॥ १५॥ धर्मद्वीपेनभूतानांचार्थकामजलेनच॥ ऋतवाङ्मोक्षतीरेणविहिंसातरुवाहिना॥ १६॥ युगह्रदौघमध्येनब्रह्मप्रायभवेनच॥ धात्रास्रष्टानिभूतानिकृष्यंतेयमसादनं॥ १७॥ एतत्प्रज्ञामयैर्धीरानिस्तरंतिमनीषिणः॥ प्लवैरप्लववंतोहिकिंकरिष्यंत्यचेतसः॥ १८॥ उपपन्नंहियत्प्राज्ञोनिस्तरेन्नेतरोजनः॥ दूरतोगुणदोषौहिप्राज्ञःसर्वत्रपश्यति ॥ १९ ॥ संशयंसतुकामात्माचलचित्तोल्पचेतनः॥ अप्राज्ञोनतरत्येनंयोह्यस्तेनसगच्छति॥ २०॥ अप्लवोहिमहादोषंमुह्यमानोनियच्छति ॥ कामग्राहगृहीतस्यज्ञानमप्यस्यनप्लवः ॥ २२॥ तस्मादुन्मज्जनस्यार्थेप्रयतेतविचक्षणः॥ एतदुन्मज्जनंतस्ययदयंब्राह्मणोभवेत् ॥ २२ ॥ अवदातेषुसंजातस्त्रिसंदेहस्त्रिकर्मकृत्॥ तस्मादुन्मज्जनेतिष्ठेत्प्रज्ञयानिस्तरेद्यथा॥ ॥ २३॥ संस्कृतस्यहिदांतस्यनियतस्ययतात्मनः॥ प्राज्ञस्यानंतरासिद्धिरिहलोकेपरत्रच॥ २४॥

लेष्वितिशेषः त्रिषुअध्यापनयाजनप्रतिग्रहेषुसंदेहवांस्तत्राप्रवृत्तइत्यर्थः त्रिकर्मकृत्स्वाध्याययजनदानकृत् ॥ २३ ॥ २४ ॥

Digitized by Google